

Självständigt arbete (15 hp)

Författare		Program/Kurs
Kd Niklas Klingborg		OP SA 19–22
Handledare		
		Antal ord: 11 999
	Beteckning	Kurskod
Johanna Nilsson		
Mikael Weissmann		1OK026

RYSK LEGITIMERING INFÖR DEN UKRAINSKA INVASIONEN

ABSTRACT:

Conflicts should be analyzed in terms of a full spectrum conflict including discourse. There are more means to achieve an end goal than through the kinetic force such as military means. The invasion of Ukraine 24th of February 2022 was the culmination of many years of soft and hard power practiced by the Russian state.

With a thematic content analysis on the Russian President Putin's address to the Nation 18th of March 2014 and 21st of February 2022 the rhetoric was separated into themes and analyzed with two theories. The first was soft and hard power where the themes of attraction- and coercion-based rhetoric was applied to the analysis. The second was legitimacy theory, which entailed that rhetoric is a mean to gain support towards a grand strategic policy by establishing the national interest, defining threats, course of action and mobilizing the necessary resources within the state.

The results showed that in the first speech soft and hard power was more prominent since there was no official involvement from the Russian state in the conflict in Donetsk and Luhansk region of Ukraine that needed to be legitimized. There was an attempt to influence the Ukrainian government and population to change their policies in a more favorable direction with the use of soft and hard power. The second speech was more in line of legitimacy where the Russian state was about to engage military and thus needed to garner the approval of the Russian state and population to be able to mobilize the resources necessary to accomplish such grand strategic agenda.

Nyckelord:

Makt, legitimering, Ryssland, Ukraina, tematisk innehållsanalys, retorik, Nye, Welsh, Goddard, Krebs.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING.....	4
1.1 PROBLEMFÖRMULERING	4
1.2 FORSKNINGSOVERSIKT	4
1.2.1 MAKT	4
1.2.2 RYSK IDENTITET OCH MAKTUTÖVNING.....	7
1.2.3 SYFTE	10
1.2.4 FORSKNINGSPRÅG	10
1.3 AVGRÄNSNING	10
1.4 DISPOSITION	11
2. TEORI.....	12
2.1 MAKTTEORI.....	12
2.2 LEGITIMITETSTEORI	13
2.3 CENTRALA BEGREPP.....	14
2.4 TEORIDISKUSSION	15
3. METOD.....	17
3.1 FORSKNINGSDSIGN.....	17
3.2 UPPSATSENS METOD.....	17
3.3 METODDISKUSSION	19
3.4 FORSKNINGSETISKA ÖVERVÄGANDEN	20
4. ANALYS	21
4.1 HISTORISK BAKGRUND.....	21
4.2 RESULTAT.....	21
4.2.1 ANALYSVERKTYGETS REKONSTRUKTION	22
4.3 PRESENTATION AV TEMAN	23
4.3.1 HUVUDTEMA: RYSSLAND SOM GOD AKTÖR.....	23
4.3.2 HUVUDTEMA: HOTET MOT RYSSLAND	24
4.3.3 HUVUDTEMA: DELEGITIMERING AV ANDRA STATER	25
4.4 SKILLNADER I KODNING	26
4.5 MAKT	27
4.6 LEGITIMITET.....	29
4.7 SKILLNADER I TALEN	30
4.7.1 PUTINS TAL 18 MARS 2014	30
4.7.2 PUTINS TAL 22 FEBRUARI 2022	31
5. AVSLUTNING	33
5.1 SLUTSATSER	33
5.1.1 SAMMANFATTNING OCH SVAR PÅ FORSKNINGSPRÅGONA	33
5.1.2 METOD OCH TEORIDISKUSSION	34
5.2 VIDARE FORSKNING	34
5.3 RELEVANS FÖR YRKESUTÖVNINGEN	34
REFERENSER.....	35

1. Inledning

1.1 Problemformulering

Den ryska invasionen av Ukraina inleddes 24 februari 2022 men starten till konflikten ligger många år tillbaka. Ukrainas politiska skifte efter den orangea revolutionen och vilja att söka sig mot väst har länge varit motarbetat av Ryssland. Konflikten har dock initialt bestått av retorik, löften och hot för att påverka både statsledningen och befolkningen i Ukraina. Detta utövande av makt från Ryssland kan ses som ett försök att påverka Ukraina att ändra sina politiska beslut utan våld som ett medel i en fullspektrumkonflikt (Jonsson & Seely, 2015, s. 2). Den ryska staten har ett uttalat mål att med mjuk makt kunna styra andra stater att förändra sina politiska agendor till att bli mer fördelaktiga för den ryska staten (Nye & Welsh, 2011). Dessa maktmedel i form av rysk retorik har använts av Ryssland mot både Georgien och Ukraina. Men hur ser de ut och hur ska de förstås? Vilket ändamål har retorikens syfte för den ryska staten?

1.2 Forskningsöversikt

Denna uppsats ämnar undersöka Rysslands användande av makt. Makt kan förstås på olika sätt beroende på ontologiskt synsätt och hur begreppet definieras. Denna forskningsöversikt har för syfte att förklara maktbegreppet och kritik av begreppet som tillförs via de olika artiklarna. Slutligen kommer hur ryska maktmedel och rysk kollektiv identitet kan förstås ur ett retoriskt perspektiv.

1.2.1 Makt

Det finns många sätt att förstå makt, ett exempel är Weissmanns förståelse att makt inte kan beskrivas enbart som materiell utan måste förstås i relation till den sociala kontexten. Han menar att genom makt kan normer och den egna världsuppfattningen ses som legitim vilket skapar en attraktionskraft hos den som innehar makt (Weissmann, 2019, ss. 225-226). Nyes definition är makten att påverka andra att göra det vi vill (Nye, 2011, s. 11). Nye belyser att begreppet behöver inkludera alla de verktyg som står till en stats förfogande för att nå ett önskat utfall. Detta menar han ger analysen den bredd i begreppet som behövs för att kunna förklara de både direkta och indirekta sociala faktorer som påverkar utöver de materiella resurserna. Maktbegreppet behöver förstås som processen att omvandla ett maktmedel till en effekt. Nye menar att makt måste även förstås som att en annan aktör tolkar det maktmedel som används, vilket frivilligt eller ofrivilligt ändrar en stats beteende på ett önskvärt sätt för den maktutövande staten (Nye, 2011, s. 11).

Nye lyfter i sin artikel att andra framträdande definitioner av makt är förhållandevis fokuserade på resurser som makt. Nye kritiserar definitionen då det ställer krav på en djupare analys av vilka resurser som skapar makt och när i tid och rum de skapar effekten som maktmedel. Detta menar han övergår i en diskussion om materiel och förmågor och tappar den sociala aspekten av maktutövning. Nye poängterar dock att materialistiska resurser har en roll i maktbalansen. Han problematiserar däremot att enbart en resursbaserad definition av makt är en för snäv definition för att förstå hela spektrumet av maktmedel (Nye, 2011, ss. 12–13).

Nyes beskrivning av makt är att den kan kategoriseras i tre typer: Hård makt, mjuk makt och smart makt. Hård makt kännetecknas utav piska och morot (Nye, 2008, s. 30). Hård makt kan uttryckas med ett auktoritärt tillvägagångssätt där den första staten med direkta medel som att stoppa handel eller införa sanktioner utövar en tvångsmakt mot en stat. Den utsatta staten kan ställas inför ett val att förändra sitt beteende eller utsättas för en negativ effekt från den maktutövande staten (Nye, 2011, ss. 14, 18–19). Mjuk makt har sin grund i att få önskad effekt genom att den andra staten vill efterlikna den första staten. Genom agendor och institutioner påverka den andra staten att ett beteende eller en agenda känns legitim och rättfärdigad (Nye, 2008, ss. 29–30). Den andra staten accepterar den diskurs som bedrivs och accepterar den spelplan som presenterats utan att känna sig låsta eller tvingade. Att genom attraktionskraft, övertalning och samförstånd kunna uppnå den önskade effekten. Nye belyser att mjuk makt inte behöver handla om kultur utan om förmågan att nå sina mål utan tvång, hot och våld vilket är ett bredare spektrum än kultur (Nye, 2011, ss. 14, 18–19).

Den tredje kategorin är smart makt. Smart makt ses som förmågan att kunna nyttja både hård och mjuk makt simultant för att uppnå önskad effekt. Dock belyser han problematiken med att simultant nyttja hård- och mjuk makt kan likväl försvaga effekten hos det ena maktmedlet som det kan öka effekten. Därför menar Nye att förstå kontexten för ett aktuellt fall är viktigt för att kunna avgöra huruvida staten lyckats tillämpa smart makt (Nye, 2011, ss. 19–20).

Feklyunina ifrågasätter Nyes definition av mjuk makt. Hon menar att attraktionsmakt är svårt att tyda gällande hur det gett upphov till en stats beteendeförändring (Feklyunina, 2016, s. 774). Hon beskriver att Nyes teori ligger närmare den realistiska ontologin med fokuset på resurser med det påtagliga hård maktbegreppet som motsats till det mindre påtagliga mjuk maktbegreppet som definieras av attraktionskraften i kultur, värderingar, institutioner samt vikten av den utsatta statens upplevelse av mjuk makt. Feklyunina menar att de flesta empiriska studier skiljer just hård och mjuk makt genom resurser, med grunden i att en

militärmakt är hård makt och politiska verktyg är mjuk makt. Ekonomiska maktmedel kan härledas till båda kategorierna beroende på hur de används (Feklyunina, 2016, s. 775).

En viktig aspekt av mottagarens upplevelse där Feklyunina håller med Nye exemplifierar hon med när Ryssland placerade trupp längs den ukrainska gränsen 2014. Denna händelse upplevdes olika hos den ukrainska befolkningen där några upplevde det som ett tvångsmaktmedel mot Ukraina och andra såg det som Rysslands försök att skydda rysktalande minoriteter. Med detta exempel menar hon att ett mjukt maktmedel får endast den effekt mottagaren upplever och således kan endast resurser inte förklara maktutövning (Feklyunina, 2016, s. 775). Problematiken att förstå och analysera mjuk makt blir att en stat kan utöva samma makt mot två nationer med helt olika resultat. Således menar Feklyunina att mjuk makt kan endast förstås som relationen mellan de två aktörerna snarare än en enkelriktad maktutövning (Feklyunina, 2016, s. 776).

Feklyunina argumenterar för att man måste undersöka på vilka sätt en aktör kan påverka en annan aktörs förståelse av sina egna intressen genom en socialkonstruktivistisk ontologi. Motiveringen är att med det konstruktivistiska synsättet betraktas intressen som konstruerade och formade av aktörens kollektiva identitet som uppstår under statens utveckling och interaktion med andra stater (Feklyunina, 2016, s. 777). Hon summerar identitet som en faktor vid mjuk maktutövning med att den första aktören projicerar en identitet som accepteras hos den andra aktören och bidrar till att den omformar sina egna intressen och agendor till att likna den första aktören. Hon ställer sig dock skeptisk till att förstå denna maktutövning enbart ur ett institutionellt perspektiv då staten och folket kan ha olika tolkning av den influens den utövande staten använder (Feklyunina, 2016, ss. 778,780). Feklyunina beskriver därefter hur den ryska kollektiva identiteten och dess påverkan på Ukraina kunde förstås med mjuk makt. Hennes resultat visade att den del av befolkningen som kunde identifiera sig med den ryska identiteten i form av sociala markörer så som religion, syn på väst och identifiering till det forna Sovjet var i större utsträckning mottagliga för effekterna av mjuk makt. Feklyunina vill med sin artikel påvisa att vi kan mäta effekten av mjuk makt genom att analysera huruvida den projicerade kollektiva identiteten accepteras eller avvisas hos den mottagande staten (Feklyunina, 2016, ss. 789-790).

Även Joanna Szostek använder Nyes tolkning av mjuk makt och lyfter en liknande kritik som Feklyunina att gränsen mellan hård- och mjuk makt inte är väl definierad och att den är aktörsfokuserad. Hon understryker dock att forskningen saknar mer koncisa teorier gällande

mjuk makt och att mjuk makt är svår att empiriskt studera, men att som ämne kan det inte avfärdas (Szostek, 2014, s. 465).

Szostek har undersökt media i Ukraina med intervjuer av redaktionspersonal och innehållsanalys av ukrainska tidningar. Studien syftade till att försöka presentera hur ryska intressen har format rapporteringen i Ukraina när ryska ägare tog över många stora mediabolag (Szostek, 2014, s. 467). Szostek utforskar hur rysk influens har påverkat fjorton mediabolag i Ukraina där det i urvalet finns både ryska ägare och bolag utan. Urvalet var baserat i ryskspråkiga bolag och tidsomfånget var fyra månader under 2010 där källmaterialet analyserats för att belysa hur Ryssland framställdes (Szostek, 2014, s. 464).

Studien visade på att rysk har haft tematiska kategorier av: Rysslands skyldighet att försvara landsmän, Ryssland har rollen som partner snarare än motståndare, ryssar, ukrainare och belaruser är en gemensam nation. Även mer direkta teman framkom i innehållsanalysen: ledningen är styrd av USA, att den orangea revolutionen var iscensatt av nazister med band till USA. Szostek menar att dessa visar på vikten av att vara försiktig med att kategorisera mjuk makt vid mer tvetydiga budskap (Szostek, 2014, s. 482). Hon sammanfattar att den ryska influensen på Ukrainas media har gett politisk effekt men tillskriver den till hur aggressivt de ryska narrativen har projicerats och framförallt hur effektiv den har varit inom Ryssland i proportion till hur ukrainarna som målgrupp har tagit emot narrativen (Szostek, 2014, s. 483).

1.2.2 Rysk identitet och maktutövning

Gelukashvili har avhandlat hur Georgien beskrevs i den ryska diskursen under kriget i Georgien. Ryssland har under sin konflikt med Georgien visat ett liknande mönster i sitt agerande och i sin diskurs som vi ser i Ukraina konflikten. Författaren inleder med att berätta den historiska kontexten om hur Ryssland fram till 2005 gjort försök att närma sig väst och Europa, men att 2005 skedde en avidentifiering från väst och fokuset blev åter på Ryssland som en stormakt med ett mål att bygga Eurasien som fristående maktcenter (Gelukashvili, 2018, ss. 396, 403-404) .

Gelukashvili beskriver hur Rysslands diskurs gällande Georgien har förändrats under nio år. Allt eftersom den ryska utrikespolitiken och förhållandet till väst förändrades så förändrades även narrativet om Georgien. Att förstå denna förändring i diskursen kräver en kontextuell förståelse av den ryska statens interna politiska skiftning och den ryska identiteten som byggdes och omdefinierades under 2000-talet (Gelukashvili, 2018, s. 427). Gelukashvili beskriver hur den ryska diskursen tematisk har utvecklats gällande Georgien och presenterar

följande teman: Georgien destabiliserade regionen genom militarisering, Georgiska regimen agerade i egenintresse och inte för befolkningens bästa, Rysk inblandning var för att förhindra blodsutgjutelse, Ryssland såg inblandningen som sin rätt och skyldighet att ingripa i en före detta sovjetisk stat, då Ryssland är Sovjets efterträdare, Sydosseter hade begärt ryskt stöd samt att de var utsatta för etnisk rensning. Gelukashvili menar att dessa teman ökade den aggressiva retoriken och användes för att legitimera den ryska militära insatsen i landet, samt det ryska stödet för Sydossetien och Abkhaziens självständighet. Krisen skyldes helt på den Georgiska ledningen (Gelukashvili, 2018, ss. 417-419).

Med dessa första författare som byggt en grund för förståelsen för den ryska identiteten och maktbegreppet behöver dess roll i konflikten förstås. Jonsson och Seely föreslår en definition utav fullspektrumkonflikt som inbegriper användandet av både militära och icke-militära medel för att nå ett politiskt mål (Jonsson & Seely, 2015, s. 2).

Författarna exemplifierar detta med annekteringen utav Krimhalvön där det framträdde en koordinering utav både militära och icke-militära medel i form utav diplomati, ekonomi och nyttjande av information. Genom att styra det ryska narrativet i internationella medier kunde de strukturera den för att demoralisera och destabilisera. När ett land valde att blockera de ryska medierna likt Litauen gjorde anklagade Ryssland dem för att bryta mot demokratiska principer (Jonsson & Seely, 2015, s. 4).

Jonsson och Seely väljer termen konflikt för att kunna porträttera de aspekter som inte ryms inom termer som krig eller krigföring. Detta då den västerländska förståelsen av termen krig baseras till stor del på det kinetiska våldet, snarare än den kamp mellan två viljor som författarna vill framhålla. De menar också att termen konflikt även fångar den variation i intensitet och tvetydighet som konflikt begreppet även inbegriper (Jonsson & Seely, 2015, s. 6). Författarna beskriver hur den ryska synen på att integrera information och diplomati i sin maktutövning genom att beskriva den ”ryska skolan” som menar att genom att förmedla förbestämd information riktat mot en annan aktör kan man påverka dem att agera i en förutbestämd riktning (Jonsson & Seely, 2015, s. 7).

För att detta skall fungera menar de att den ryska regimen är beroende utav restriktioner i yttrandefrihet och den demokratiska processen. Således är den ryska säkerhetspolitiken nära knuten till den ryska utrikespolitiken eftersom kontroll inom landet är avgörande för att styra informationsflöden. Den ryska regimen anser att väst har använt dessa metoder av influens och icke-kinetiska medel för att påverka de forna sovjetstaterna, exempelvis genom de färgrevolutioner som skett (Jonsson & Seely, 2015, s. 8).

Genom att se denna version av hot och föra den samman med ett politiskt system som stärks av ett yttre hot kan man förklara rädslan för att bli utpekad som agent. Dels som agent åt en annan aktör eller som förrädare inom staten om man inte stödjer regimens linje. Denna breda och definitionslösa syn på andra staters försök till influens har använts som ett verktyg för den ryska inomstatliga politiken likväl som legitimering av utrikespolitiken. (Jonsson & Seely, 2015, s. 9) Vissa uttalanden från den ryska regimen kan upplevas löjliga, men då är det av vikt att försöka förstå att målgruppen inte är utländsk, utan det är riktat mot den egna befolkningen (Jonsson & Seely, 2015, s. 13). För att nå sina mål har Ryssland nyttjat sina militära medel som den sista utvägen i fullspektrumkonflikten vilket författarna menar blev uppenbart under Krimkrisen (Jonsson & Seely, 2015, s. 11).

Konceptet av *Den ryska världen* kan beskrivas som ett samlingsbegrepp för de sociala markörer och identiteten kring Ryssland, ryska traditioner och ryska värderingar som Ryssland framhåller. Detta begrepp av *Den ryska världen* eller *Ruskyj Mir* är ett etablerat begrepp som används av bland annat statligt stödda ryska organisationer som söker attrahera individer som faller under begreppets definition. Feklyunina presenterade fyra huvudteman för ryska kollektiva identitetsmarkörer:

- 1) En naturligt existerande gemenskap med markörer i en kulturell identitet. Till exempel som att alla rysktalande delade en gemenskap i den ryska världen större än nationsgränser, här menat religion och kultur. En rysk organisation som har arbetat endast med detta koncept av Den ryska världen inkluderar alla som studerar ryska eller har ryskt påbrå som uppskattar den ryska kulturen. Putin lyfter även den ortodoxa kristendomen som kittet som binder Ukraina, Belarus och Ryssland samman (Feklyunina, 2016, s. 783).
- 2) Ett gemensamt förflutet i nu separerade stater. Att dessa stater som har en gemensam historia delar identitet och kultur med varandra. Att den nuvarande separeringen av staterna är en anormal historisk företeelse och att folket var ett gemensamt folk nu delat av moderna stater (Feklyunina, 2016, s. 784).
- 3) En hierarkisk förståelse av andra stater tillhörande den ryska världen är underordnat Ryssland (Feklyunina, 2016, s. 784).
- 4) Den ryska världens exceptionalism. Vilket kan förklaras med att den ryska identiteten har en särskild särart av att vara överlägsen de västerliga idealen. Genom folkets frihet och en högt stående moral skapad av över tusen år av kristendom har den ryska världen räddats från förfall (Feklyunina, 2016, ss. 784-785).

Den tidigare forskningen presenterar ett intressant ämne med stort fokus på hur makt kan ta sig i uttryck i ett medel att påverka andra stater. Efter 24februari 2022 när invasionen av Ukraina skede skapades ett nytt utrymme att se tillbaka på ryska maktmedel som legitimeringsgrund för invasionen.

1.2.3 Syfte

Uppsatsens syfte är att undersöka hur den ryska retoriken används som ett maktmedel i konfliktspektrumet samt hur talen kan förstås som legitimeringsgrund för statens ändamål eftersom konflikten har eskalerat sedan den tidigare forskningen skapades. Genom att undersöka President Putins tal i två tidskritiska perioder för konflikten i Ukraina avses retoriken åskådliggöras. Detta för att kunna analysera och förklara hur retorik används som ett maktmedel i konflikten, samt hur retoriken legitimerar Rysslands storstrategiska agendor inom den egna staten. Genom att undersöka denna retorik har uppsatsen för avsikt att beskriva hur legitimitet och maktutövning konstrueras av Ryssland i Ukraina konflikten.

1.2.4 forskningsfrågor

- 1) Hur framträder den ryska legitimitetsgrunden i Putins tal till nationen?
- 2) Hur kan Putins tal förklaras utifrån makt- och legitimitetsteori?

1.3 Avgränsning

Uppsatsen kommer fokusera på främst statnivå enligt Nye och Welsh (2011) maktteori vilket kommer presenteras i teorikapitlet tillsammans med centrala begrepp. Denna uppsats kommer således inte nyttja individnivå eller systemnivå. Systemnivån är en del av det större mellanstatliga och multinationella perspektivet, men fokuset kommer främst vara Ukraina och Ryssland. Individnivån hade kunnat tillföra en intressant nivå till analysen då både Ukrainas president Zelensky och Rysslands president Putin kan i detta fall ses som särskilda aktörer i respektive land. Denna uppsats har för avsikt att undersöka hur ryska staten skapar legitimitetsgrund för sina handlingar och avgränsningen gjordes att de särskilda aktörerna inte är det primära objekten för uppsatsens undersökning då det hade blivit för omfattande (Nye & Welch, 2011, ss. 52–55).

Uppsatsen avgränsas till två tal som skett kritiskt i tiden i relation till kriget i Ukraina men inte efter att invasionen i februari 2022 har inletts. Denna avgränsning är gjord då det är en pågående historisk händelse, men den legitimering som har krävts borde kunna identifieras i retoriken. Aspekten av att kunna skapa en beteendeförändring med retorik i Ukraina från Ryssland ses som avslutad när militära maktmedel officiellt har insats.

Materialet kommer vara avgränsat till Vladimir Putins tal till nationen 18 mars 2014 samt 21 februari 2022, Eftersom dessa var de sista talen innan respektive upptrappning av konflikten och således bör den ryska retoriken vara kontextuellt intressant. Talen väljs för att de kan hämtas från ryska statens hemsida med engelsk transkribering, vilket gör att validiteten hos en annan stats översättning inte påverkar ordvalet. Avgränsningen är två tal (ca 1200ord) och i en kritisk punkt för rysk storstrategi samt kan anses rimlig inom uppsatsens tidsram.

1.4 Disposition

Inledningsvis presenteras tidigare forskning och problemformulering. Därefter presenteras teoridelen och det teoretiska ramverket, teoridiskussion om valet av teori och centrala begrepp. Efteråt presenteras uppsatsens metod och en metoddiskussion samt de etiska överväganden som gjorts. Därefter inleds analysen av en historisk bakgrund för relationen mellan Ryssland och Ukraina. Därefter presenteras resultatet av tematiseringen som inleds med hur analysverktyget konstruerats, hur de olika teman skall förstås utifrån källmaterialet samt vilka brister som analysen hade vid dubbelkodning. Analysen avslutas med att koppla teorierna mot resultatet och skillnader i talen. Därefter sker slutsatsdiskussion med sammanfattning med uppsatsens syfte och frågeställning. Avslutningsvis sker en teori och metoddiskussion om uppsatsens teori och metod samt förslag på vidare forskning och relevans för yrkesutövningen som officer.

2. Teori

2.1 Maktteori

De teorier som kommer användas under denna uppsats kommer i huvudsak från Nye och Welsh bok *Att förstå internationella konflikter* (2011) som ger en översikt i olika perspektiv och analyser för hur internationella konflikter kan förstås utifrån maktteori där en stat kan påverka andra stater genom hård makt, mjuk makt eller smart makt.

Hård makt är de maktmedel som ses som direkta och auktoritära. Nye och Welsh beskriver det som morot eller piska där vi kan se en direkt belöning eller bestraffning som maktmedel (Nye & Welch, 2011, s. 33). Hård makt behöver inte ses som påtvingad. Utan att genom maktmedel få en aktör att agera annorlunda än vad deras initiala avsikt var för att undvika en negativ effekt (Nye, 2008, s. 39). Nye menar med detta att en stat kan uppleva tvång att agera på ett visst sätt för att undvika att få sanktioner eller att handel upphör även om det står dem fritt att fortsätta med sin initiala agenda (Nye, 2011, s. 14). Även maktmedel i form av våld och hot om våld är hård makt men Nye vill belysa att det är viktigt i hård maktbegreppet att man talar om beteenden snarare än resurser i sammanhanget (Nye, 2011, s. 19).

Mjuk makt som maktmedel är ett mer diffust begrepp. Mjuk makt är att kunna uppnå den effekt som den utövande aktören vill genom att andra aktörer samtycker till den önskade agendan. Mjuk makt kan uttrycka sig i att andra stater ser den första staten som legitim, och de politiska agendor som utlyses ses som attraktiva för den mottagande aktören (Nye, 2008, ss. 29–30). Genom att andra stater självmant formar sina politiska agendor och beteenden mot den första staten har mjuk makt, även kallat attraktionsmakt uppnåtts. Nye och Welsh vill dock belysa att mjuk makt behöver inte ses som ett etiskt användande av maktmedel. De menar att det kan anses vara oetiskt att förvrida en annan stats beteenden genom att influera deras politiska agendor för att uppnå ett eget ändamål (Nye & Welch, 2011, s. 44).

Nye lyfter att mjuk makt inte endast handlar om kultur. Det är i grunden att vända en stats beteende och politiska handlingar med maktmedel som agerar bortom hot, våld och tvång utan att den andra staten upplever sig låst i sina handlingsalternativ. Att lyckas med mjuk makt är således att den andra aktören accepterar diskursen och känner legitimitet för den utövande statens agenda (Nye, 2011, ss. 18–19).

Nye vill dock belysa att även om kategorierna skiljer mellan hård och mjuk makt behöver de förstås som en skala med hård makt som befallande och hot på ena sidan. På andra sidan av skalan finns mjuk makt med samförstånd och attraktionsmakt. Där emellan finns en skala av sanktioner, agendor och övertalning som behöver kontextualiseras och bedömas (Nye, 2011,

s. 19). Smart makt är en kombination av både hård och mjuk makt. Smart makt kan verka förstärkande eller försvagande av de båda maktyperna och beroende på hur väl en stat lyckas nyttja de båda vilket kräver en kontextuell förståelse av det aktuella fallet (Nye, 2008, ss. 41–43). Nye beskriver det som att ha förmågan att lyckas med en maktomvandling och nå sina mål med båda maktmedlen (Nye, 2011, s. 19).

2.2 Legitimitetsteori

Den andra teorin som kommer användas för denna uppsats är Goddard och Krebs teori om hur aktörer skapar legitimitet inom den egna staten. Goddard och Krebs menar att för att den politiska ledningen eller aktören ska kunna genomföra en storstrategi krävs det att den politiska aktören rättfärdigar sin politiska agenda mot befolkningen (Goddard & Krebs, 2015, s. 6). Då en särskild aktör eller politisk ledning behöver övertala och legitimera sin politiska agenda för de som besitter makten att mobilisera resurser och befolkningen menar författarna att även auktoritära regimer behöver legitimera sin makt. En aktör kan även använda osanningar för att skapa denna legitimitet inför en storstrategisk handling vilket författarna menar är en viktig aspekt (Goddard & Krebs, 2015, ss. 14-16).

Genom att sätta ledarens behov av befolkningens stöd i en matris mot hur synlig den är för befolkningen menar författarna att med synlig agenda och stort behov av folket stöd ökar behovet av legitimitet. En konflikt kräver stor mobilisering av resurser och påverkar befolkningen mer än vad en förändring av en lag angående något som inte påverkar befolkningen. Då kommer den senare agendan att ses som osynlig och inte påverka folket och således kommer den inte kräva legitimitet i samma utsträckning och det upplevda kravet att behöva legitimera den är minimalt (Goddard & Krebs, 2015, s. 19).

Detta betyder också att för att få en policy legitimerad som inte är synlig initialt kommer ledaren att behöva bedriva kampanjer. En storstrategisk agenda som genomförs och behöver legitimeras i efterhand kan bli illegitim vilket påverkar ledaren. Således behöver en storstrategisk agenda i planeringsfasen bli synlig för att den skall kunna få legitimitet vid genomförande fasen (Goddard & Krebs, 2015, s. 20).

Författarna menar att autokratier och regimer är mer benägna att genomdriva legitimitet av sina storstrategiska agendor. Detta beror på att den grupp av individer de behöver få legitimiteten av är färre men samtidigt mer troliga att få den just för dess ringa antal (Goddard & Krebs, 2015, s. 24).

Goddard och Krebs redovisar fyra processer för legitimitet

- 1) *Att definiera nationens intressen.* Legitimitet kan bara skapas om de politiska agendorna ses som att ligga i nationens intresse och inte vara ett personligt intresse hos ledningen eller den enskilda politikern. De som misslyckas ses som att de försöker kapa staten för egna ändamål (Goddard & Krebs, 2015, ss. 9-10).
- 2) *Identifiera hot.* En stat behöver bedöma andra staters intentioner och förhålla sig till dem. En konstruktivistisk utgångspunkt skulle vara delad identitet och ideologi och författarna betonar statsledningens retorik för att skapa legitimitet för sina handlingar i det internationella samfundet vilket andra stater behöver förhålla sig till (Goddard & Krebs, 2015, ss. 10-11).
- 3) *Val av åtgärder.* Efter att intressen och hot har identifierats behöver staten framföra alternativ för hur detta skall åtgärdas. Åtgärderna skall således kunna leda till ett önskat slutmål för staten men samtidigt kunna legitimeras hos befolkningen. Med perspektivet av legitimering kommer ledaren att behöva ta bort alternativ som inte har en möjlighet att kunna legitimeras av befolkningen (Goddard & Krebs, 2015, s. 11).
- 4) *Mobilisera befolkningen och resurser.* Det är genom att få stöd i opinion och tillgång till resurser som gör att en storstrategi kommer kunna genomföras. Genom att kunna legitimera sin storstrategi både mot sin befolkning och mot allierade som staten kan åstadkomma förändringar på den internationella arenan (Goddard & Krebs, 2015, ss. 11-12).

2.3 Centrala begrepp

Storstrategi som översättning av engelskans grand strategy. Storstrategi är de politiska beslut som bär mot de nationella intressena och motverka identifierade hot mot dessa. De politiska besluten allokera statens begränsade resurser på det mest kostnadseffektiva sättet för att uppnå de nationella intressena (Goddard & Krebs, 2015, s. 8).

Stat ska förstås som en politisk enhet som innehar två egenskaper som är territorialitet, att den styr över en identifierbar yta samt suveränitet, att de således har rätten att styra över territoriet (Nye & Welch, 2011, s. 37).

Aktör är en person eller institution vars beslut och handlingar har återverkningar i internationell politik, finns det *särskilda aktörer* namnges dessa vilket kan vara politiker eller ledare med stort inflytande (Nye & Welch, 2011, s. 41).

Makt innebär förmågan att uppnå mål och syften, vilket vidare kan beskrivas som att påverka andra aktörer att göra saker de annars inte skulle göra (Nye & Welch, 2011, s. 42).

Väst kommer användas som ett samlingsnamn för att beskriva framförallt USA samt de europeiska staterna väster om Ryssland. Det är ett begrepp som används utan att vara väldefinierat i källmaterialet men begreppet anses vedertaget.

2.4 Teoridiskussion

Valet av Nye och Welsh var att det är en väletablerad teori som har använts och även kritiserats inom fältet. Detta gör att den kumulativa kritiken och utvecklingen utav verktyget har varit en relativt transparent företeelse under forskningsöversikten, vilket är ett stöd för författaren att förstå teorins begränsningar. Teorins begrepp och definitioner har visat sig vara applicerbara för syftet med denna uppsats samt med det källmaterial som ligger till grund för undersökningen. Legitimitetsteorin har valts ut för att den ansågs kunna fylla funktionen av att ge alternativa förklaringsmöjligheter till materialet vilket författaren anser ökar validiteten i analysen.

Kritik mot Nye och Welsh maktteori presenterades i forskningsöversikten och här presenteras en summering samt kritik mot Goddard och Krebs legitimitetsteori.

Kritik mot Nye och Welsh maktteori är att det är svårt att bedöma hur en aktör har förändrats samt huruvida förändringen var frivillig eller ej. Hur skall även en maktutövning definieras om den initialt var motarbetad med den utsatta staten blivit medlöpare efter en tid (Nye, 2011, ss. 14–15)? Nye själv menar att även om hård- och mjuk makt kan vara svårt att definiera är dagens informationssamhälle av sådan karaktär att det är en viktig aspekt av dagens maktutövning. Att kunna använda mjuk makt och styra till exempel informationskällor gör att vi måste studera dess effekter trots att det kan vara svårdefinierat (Nye, 2011, ss. 16–17). Även hur mjuk makt skapar beteende förändring hos den utsatta aktören är en kritik mot maktteorin. Den neorealistiska konceptualiseringen av makt som resurser är kritik även om Nye själv menar att den konstruktivistiska aspekten måste ses som existerande inom maktteorin (Feklyunina, 2016, ss. 774-775). Även att effekten måste ses ur mottagarens tolkning utav maktmedlet är en kritik mot Nyes maktteori (Feklyunina, 2016, ss. 780-781).

Kritik mot Goddard och Krebs legitimitetsteori var begränsad. Kritik mot själva legitimitetsteorin har inte gått att hitta. Med hänsyn till begränsningar i tid och omfattning för denna uppsats har det därför inte varit möjligt att genomföra fler omfattande sökningar efter kritik. Bedömningen är att teorin i sig inte är använd på bred front och den kritik mot de utgångspunkter de använder riktar sig mer mot storstrategi och begreppets definition och tolkningsbarhet. Denna uppsats använder inte storstrategi utanför betydelsen av att hela samhällets resurser nyttjats och påverkan av medborgarna som ett krig innebär. Den kritik

författaren kan dra är att teorin inte är brett använd men att både Goddard och Krebs är etablerade med ett antal artiklar. Kritik mot legitimitetsteorin är att den är svårdefinierad och som författarna själva uttrycker det står retorik från ledningen i kontrast till de resurser staten har (Goddard & Krebs, 2015, s. 17). Artikeln som presenterar teorin utgår i sina exempel från USA, vilket gör att den politiska strukturen bygger på att medborgarna röstar fram en president. Vilket skiljer sig från länder där partier röstas fram och kan påverka vems retorik som måste stå i fokus. Även författarnas fokus på retoriken och att kunna bedöma dess effekt behöver tolkas med flera faktorer: vem som säger, när det sägs, vad som sägs, till vem sägs det och hur det sägs. Detta lämnar stort utrymme för tolkning hos den som brukar teorin (Goddard & Krebs, 2015, s. 26).

3. Metod

3.1 Forskningsdesign

Uppsatsen utgår från en konstruktivistisk ontologisk ståndpunkt, epistemologin är interpretivistisk. Således utgår denna uppsats från att samhällets egenskaper är ett resultat av individer som interagerar med varandra och att uppgiften för studien är att tolka denna interaktion och de studerades förståelse av sin egen kontext till den miljö de uppträder i. Uppsatsen genomför en induktiv teoriprovande undersökning. I den induktiva undersökningen är empirin överordnad teorin och ny kunskap skall skapas så förutsättningslöst som möjligt, en teoriprovande induktiv undersökning utgår således från att med teori förklara undersökningsfallen. Genom att applicera teori på fallet kan förklaringsfaktorer hittas eller kompletteras för att bättre förstå hur fenomenet kan förklaras (Esaiasson et al., 2017, ss 111–114). Denna uppsats undersöker två tal där det första skedde när Ryssland inte officiellt agerade i Ukraina medan det andra talet skedde inför invasionen och således två fall med olika utfall som avses undersökas (Esaiasson et al., 2017, ss 117-120).

3.2 Uppsatsens metod

Den valda metoden är en tematisk innehållsanalys där tematisering genomfördes på två tal framförda av president Putin. En tematisk innehålls analys är likt sökandet efter koder i narrativ analys och kritisk innehållsanalys genom närläsning utav ett material. Den tematiska innehållsanalysen skiljer sig i att den är matrisbaserad för att organisera data (Bryman, 2018, s. 528). I denna uppsats genomfördes tematiseringen genom närläsning för att finna återkommande teman i talen som gav uttryck för, eller anspelade på, kollektiv identitet samt mellanstatliga relationer. Den tidigare forskningen låg till grund för att identifiera teman i materialet. Efter tematiseringsprocessen analyseras den sammanställda matrisen genom Nye och Welsh maktteori samt Goddard och Krebs legitimitetsteori. Efter att en första tematisering genomfördes på materialet fullföljdes en dubbelkodning där materialet tematiserades en gång till, teman och enskilda meningar som skiljt sig mellan kodningstillfällena uppbringas för att kunna säkerställa tematiseringens reproducerbarhet (Boréus & Bergström, 2018, s. 61). Maktteorin är det primära teoretiska verktyget för denna uppsats men legitimitetsteorin ses som kompletterande då den ger en alternativ förklaring för retorikens ändamål.

Den tematiska innehållsanalysen bygger på följande tillvägagångssätt; efter att forskningsfrågan är formulerad skall man göra sig bekant med textens kontext. Därefter skall källmaterialet läsas. Efter en första genomläsning utav källmaterialet skall teman skapas som ska nyttjas i ett analyschema. Teman i denna uppsats är baserade på återkommande uttryck som framhäver maktrelationer mellan stater och kollektiv identitet i enlighet med den tidigare forskningen gällande makt och den ryska kollektiva identiteten.

Därefter skall schemat som består utav dessa framtagna teman prövas mot materialet för att upptäcka brister eller förbättringsbehov. Om förändring av schemat behövs görs i form av omformuleringar, lägga till eller ta bort teman görs det i detta skede, dessa omformuleringar presenteras för transparens i analysen efter att teman har redovisats. Därefter nyttjas det färdigställda schemat mot källmaterialet (Bryman, 2018, s. 505). I denna process är tematiseringen en del av analysprocessen och därför inleds analyskapitlet med tematiseringsprocessen då ingen enskild operationalisering eller tematisering görs under metodstadiet utav uppsatsen.

När källmaterialet analyserats med schemat kommer den datamatrix som analysen resulterat i att ställas mot de maktbegrepp och legitimitetsbegrepp som presenterades i teorikapitlet att analyseras och finna talens skillnader och beskriva maktutövning och legitimeringsgrunderna i retoriken. En återkoppling mot uppsatsens forskningsfråga att göras i det avslutande kapitlet. Strukturen för metoden kommer se ut som följande enligt en tematisk innehållsanalys (Bryman, 2018, s. 505).

- 1) Forskningsfrågan formuleras
- 2) Inläsning texternas kontext
- 3) Läs källmaterialet
- 4) Skapa teman för datainsamling och utforma analyschema
- 5) Pröva schemat mot källmaterialet
- 6) Revidera schemat om teman behöver ändras, tas bort eller läggs till
- 7) Påbörja närläsning av källmaterialet med analyschemat.

En textanalys lägger stor vikt vid att en studie där språket är viktigt måste materialet närläsas och läsas flera gånger (Boréus & Bergström, 2018, s. 297). Materialet kommer därför läsas minst fem gånger utskrivet där kodning kommer göras för att säkerställa att teman inte missats. Materialet ska vid en dubbelkodning läsas efter att tillräckligt lång tid förflutit mellan kodningsomgångarna, för att man inte ska minnas hur man kodade första gången. Således

kommer materialet läsas igenom med tre dygns mellanrum och en ny utskrift utan tillgång till tidigare kodning att användas för en dubbelkodning (Boréus & Bergström, 2018, s. 61). Efter dubbelkodningen kommer de två kodningarna jämföras för att upptäcka vad som tematiserats annorlunda för att kunna säkerställa analyschemats svagheter och undersökningens reliabilitet. Materialet läses därefter för att identifiera bärande citat för analysen.

3.3 Metoddiskussion

Detta stycke kommer beskriva hur uppsatsens metod motiverades och källmaterialet valdes för att upprätthålla en transparens i det vetenskapliga tillvägagångssättet.

Valet av en induktiv metod var att empirin var huvudfokus för uppsatsen och att förklara legitimeringsgrunderna i empirin. Metoden är en kvalitativ tematisk innehållsanalys baserad på Altheides etnografiska innehållsanalysmetod (Bryman, 2018, s. 505). Valet av en tematisk innehållsanalys gjordes då den skapar ett analysverktyg som kan appliceras på fler fall av den ryska retoriken genom det tematiserande och kategoriserande tillvägagångssättet för att kunna analysera materialet systematiskt och med minst inverkan av författarens tolkning och perception utav materialet (Bryman, 2018, s. 505). Det finns många metoder av innehållsanalys med små skiftningar på fokuset som maktrelationer mellan subjekspositioner (Boréus & Bergström, 2018, ss. 296-298). Eller en framing-analys där hur ett problem beskrivs och ges karaktärsdrag (Esaiasson et al., 2017, ss 218–219). Men den metod som valdes var den tematiska innehållsanalysen då strukturen bedömdes ge en datamatrix där båda teorierna kunde nyttjas separat i analysen. Urvalet av material gjordes då det inte är påverkat av mina åsikter eller innehåller någon översättningsbias då talen transkriberats av den ryska staten samt att den inte har skapats i forskningssyfte (Bryman, 2018, s. 489). Materialet är hämtat på den ryska statens hemsida och där redan färdig transkriberat till engelska. Detta gör att översättningsbias från annan aktör ej har förekommit utan endast de eventuella ordval ryska staten själv kan ha valt eller felöversatt. Materialets trovärdighet är ovidkommande för denna uppsats, denna uppsats undersöker retoriken och sanningshalter och förvrängningar påverkar inte denna undersökning eftersom det är den ryska statens egna dokument. Således är det den ryska statens retorik de vill lyfta även om materialet håller låg sanningsgrad. Materialets representativitet ses som god med motiveringen att det är den ryska presidentens tal till nationen under kritisk tid för den händelseutveckling som skedde i Ukraina 2014 samt 2022 (Bryman, 2018, s. 489). Valet av talen är baserade på att de var tal till nationen och var riktat mot både den egna befolkningen samt en internationell publik då talen transkriberades. Således bör inomstatliga legitimeringsgrunder vara framträdande i talen och maktutövningen

mot andra stater. Samt att talen hade två olika kontexter där det första skedde utan att Ryssland officiellt agerade i Ukraina medan det andra talet skedde inför invasionen av Ukraina.

3.4 Forskningsetiska överväganden

Författaren läste in sig på lagen *om etikprövning av forskning som avser människor* (SFS 2003:460). samt Vetenskapsrådets publikation *God forskningsed* (Vetenskapsrådet, 2017). Denna uppsats fyller inte kravet för etikprövning utöver den moraliska eftertänksamheten som en vetenskaplig metod och undersökning kräver oavsett forskningsnivå (Vetenskapsrådet, 2017, ss. 8,15). Författaren vill belysa att studiens fokus ligger i att förklara den ryska retoriken som ett medel i maktutövning vilket inte tar hänsyn till uttalanden och deras sanningshalt. Denna uppsats framhåller inget som nämns i källmaterialet varken som sant eller falskt utan endast som ett medel att nå en effekt.

4. Analys

4.1 Historisk bakgrund

Under andra världskriget försökte nationalisterna befria Ukraina från Sovjet, den nationalistiska organisationen OUN ledd av Stephan Bandera gjorde gemensam sak med de tyska nazisterna och stödde den tyska förintelsen. Det tog Sovjet Unionen till slutet av 40-talet innan de åter hade kontroll över Ukraina vilket kunde behålla greppet om landet fram till Tjernobylnkatastrofen. Efter Sovjet Unionens fall 1991 kunde Ukraina förklara sig självständigt. Ukraina hade en statsledning lik den sovjetiska fram till den orangea revolutionen 2004. Problemen fortsatte med korruption och uteblivna reformer samt att landet var delat mellan de som ville närma sig väst och de som ville närma sig Ryssland. Ryssland utnyttjade vid tiden stopp eller hot om stopp i sina leveranser av gas för att visa sitt missnöje mot de försök att närma sig väst som gjordes. 2012 efter långa protester av befolkningen och högerextrema grupper flydde presidenten till Ryssland. En regering tillsattes som innehöll hela det politiska spektrumet med liberaler, partilösa experter och representanter ur det högerextrema Svoboda. Ryssland godtog inte denna regering och avbröt sitt stöd för Ukraina och ryska styrkor började öva längs den ukrainska gränsen. Ryssland genomförde en revolution på Krim i februari 2014 där ryssvänliga politiker tillsattes. Miliser tog över Donetsk och Luhansk vid samma tidpunkt och kort därefter utropades två folkrepubliker som kom att åtnjuta ryskt stöd med ryska medborgare på maktpositioner. Mellan juli 2014 och februari 2022 stödde ryska enheter separatisterna i östra Ukraina vilket tvingade Ukrainas dåvarande president Porosjenko att släppa kontrollen över de två utbrytarstaterna. Ryssland påbörjade en markant styrketillväxt längs gränsen mot Ukraina under hösten 2021 vilka bedrev övningsverksamhet för att slutligen i februari 2022 övergå till den invasion som är en aktiv händelse under denna uppsats (Utrikespolitiskainstitutet, 2022).

4.2 Resultat

Tematiseringen utmynnade i ett analysverktyg som innehöll 14 teman som kategoriserades under tre huvudteman. Tabellen är en sammanställning utav dessa teman och hur de har placerats under respektive huvudkategori. Efter tabellen beskrivs hur tematiseringen förändrats efter att det initiala analysverktyget prövats mot källmaterialet. Därefter följer en presentation av hur de olika teman i det slutgiltiga analysverktyget har uttryckts i källmaterialet. Därefter kommer skillnader mellan första kodningen och dubbelkodningen att presenteras. Slutligen kommer skillnader i talens retorik beskrivas i relation till dessa

underteman för att avslutningsvis beskriva kopplingen mot makt- och legitimitetsteori samt hur talen skiljde sig.

HUVUDTEMA	UNDERTEMA
Ryssland som god aktör	Kollektiv identitet
	Moralisk plikt och vilja att stödja
	Ryska folkets vilja är primärt
	Dåliga beslut av tidigare administrationer
Hotet mot Ryssland	Rysslands rättigheter måste accepteras
	Hot om åtgärder
	Russofobi
	Hotet från väst och Nato
Delegitimering av andra stater	Ukraina tillhör Ryssland historiskt
	Nazistiska ideologier
	Illegalt våld
	Korruption
	Väst bryter mot internationell rätt
	Separatisternas rätt till självbestämmande

Tabell 1: Huvudteman och underteman

4.2.1 Analysverktygets rekonstruktion

Här presenteras omdefinitioner och tillägg som gjordes efter att analys-schemat skapades, efter det initiala analys-schemat skapats genomfördes en rekonstruktion av analysverktyget för ökad precision av teman och dess innehåll. Ett tema som kallades ”Rysk välvilja” omdefinierades till ”Ryssland som god aktör” vilket blev första huvudtemat. Temat ”Sovjet begick misstag” ersattes med ”Dåliga beslut av tidigare administrationer” med motiveringen att även post-sovjetiska administrationers beslut gavs kritik. Temat ”Ryssland följer internationell lag” sammanfogades med ”Ryssland som god aktör” då det bedömdes vara ett uttryck för Rysslands vilja att följa internationell rätt. Undertemat ”Hotet mot Ryssland” blev det andra huvudtemat då det ansågs representativt för andra underteman. ”Delegitimering av ukrainska staten” omformulerades till ”Delegitimering av andra stater” för att inkludera retorik som inkluderade andra stater samt blev det tredje huvudtemat. Två teman ”Delad historia” samt ”Delad identitet” sammanfogades till ”Brödrafolk”, därefter omformulerades ”Brödrafolk” till ”Kollektiv identitet” för att använda en term som presenterats i forskningsöversikten.

4.3 Presentation av teman

Här presenteras de tre huvudteman med underteman. Hur teman har representerats i källmaterialet redovisas med citat som exemplifierar temat under respektive undertema.

4.3.1 Huvudtema: Ryssland som god aktör

Det framgår i talen ett förhållningssätt i retoriken mot både Ukraina, USA och väst som menar att Ryssland ser sig själva som den part som tar ansvar. De följer de internationella lagar som finns och försöker föra andra parter till förhandlingsbordet för en dialog. De känner moralisk plikt att stödja och skydda. Sovjet begick misstag vilket de har lyft sig över och de känner stort ansvar för de forna Sovjetstaterna.

Kollektiv identitet. Ukrainare talas om som historiskt samma folk med samma identitetsmarkörer. En gemenskap presenteras som söker förståelse och samsyn gällande hur ryssar, tartarer och ukrainare är och ska vara ett folk som är förbundet av religion, historia och medkänsla. Exempel *”Everything in Crimea speaks of our shared history and pride”* (Putins adress to the nation, 2014).

Moralisk plikt och vilja att stödja. Ryssland framställs som en stat som vill stödja och har hjälpt forna sovjetstater. Ryssland ser det som en moralisk plikt att stödja de etniska grupper och territorier som har tillhört Ryssland då de ser sig som Sovjets efterträdare. Retoriken innefattar en vilja att stödja de ryska minoriteter och de ukrainska medborgare som lider till följd av andra statliga aktörers handlingar eller vanvård. Exempel *”Naturally, we could not leave this plea unheeded: we could not abandon Crimea and its residents in distress. This would have been betrayal on our part”* (Putins adress to the nation, 2014).

Ryska folkets vilja är primärt. Putin understryker stödet hos det ryska folket och deras representanter för att stödja sina landsmän. Ryssland står enat som en stat styrd av folket och de separatister som vill ansluta till Ryssland och ser det som en skyldighet att agera på folkets vilja. Exempel med kontexten att Putin hänvisar till folkomröstningar i Ryssland och Krim *”Thus we see that the overwhelming majority of people in Crimea and the absolute majority of the Russian Federation’s people support the reunification of the Republic of Crimea and the city of Sevastopol with Russia”* (Putins adress to the nation, 2014).

Dåliga beslut av tidigare administrationer. En stor vikt lades i att ifrågasätta de handlingar som skedde under Stalins diktatur och av en korrump ledning under Sovjet. Retoriken talar om att det var så, implicit förstått att det är inte så längre. Den sovjetiska staten med dess ledning hade förorsakat Sovjets fall och det lidande befolkningen i forna Sovjet fick utstå. Exempel *”The disintegration of our country was brought about by the historic, strategic mistakes on the*

part of the Bolshevik leaders and the CPSU leadership, mistakes committed at different times in state-building and in economic and ethic policies. The collapse of the historical Russia known as the USSR is on their conscience” (Putins adress to the nation, 2022).

4.3.2 Huvudtema: Hotet mot Ryssland

Detta tema framträder som att Ryssland hålls till ett regelverk som västvärlden själva inte följer. Koordinerade handlingar av bland annat USA att underminera och straffa Ryssland. Nato kryper in mot Ryssland med fler och farligare vapen. Det sprids en russofobi i väst som skapar misstro och aggressioner mot både den ryska befolkningen och den ryska staten.

Rysslands rättigheter måste accepteras. Ryssland som stat och dess befolkning i och utom landet ska åtnjuta de rättigheter och den status i världen som de har rätt till. Detta undertema placerades under Hotet mot Ryssland som aspekten av begränsning och avfärdande av ryska rättigheter. ” [...] *Russia is an independent, active participant in international affairs; like other countries, it has its own national interests that need to be taken into account and respected.*” (Putins adress to the nation, 2014).

Hot om åtgärder. Det framgår ett budskap i materialet med både direkta och implicita uttryck om åtgärder. Dessa hot kan röra sig om uttryck med ett outtalat följdresonemang eller metaforer ”*Russia found itself in a position it could not retreat from. If you compress the spring all the way to its limit, it will snap back hard*” (Putins adress to the nation, 2014) och direkta uttalanden ” [...] *when the level of threats to our country has increased significantly, Russia has every right to respond in order to ensure its security. That is exactly what we will do.*” (Putins adress to the nation, 2022).

Russofobi. Ryssland är en stat med ett folk utsatt av ett främst väststyrd retorik som demoniserar Ryssland och dess befolkning. Det leder till att andra stater skräms in i militärallianser. Ryska minoriteter utsätts genom förtryck samt att den ryska kulturen och språket utsätts för utrotning. ”*It is not surprising that Ukrainian society was faced with the rise of far-right nationalism, which rapidly developed into aggressive Russophobia and neo-Nazism.*” (Putins adress to the nation, 2022).

Hotet från väst och Nato. Väst och Nato uppträder aggressivt och utgör ett hot för Ryssland. Sanktioner och subversiv verksamhet riktas mot Ryssland och ett förestående angrepp kan inte uteslutas. Citat ur källmaterialet som nämns i kontexten av att Ukraina samarbetar militärt med väst lyder ”*In fact, this is nothing other than preparation for hostilities against our country, Russia.*” (Putins adress to the nation, 2022).

4.3.3 Huvudtema: Delegitimering av andra stater

Ryssland beskriver Ukraina som en instabil och illegitim stat som är korrupt. Ledningen är svag och undermineras av utländsk påverkan mot rättsväsendet och politiker. Den ukrainska staten existerar som en följd effekt av dåliga beslut från sovjettiden men som inte lyckats med en egen statsbildning utan har låtit landets infrastruktur förfalla samtidigt som folket lider.

Ukraina tillhör Ryssland historiskt. Den gemensamma historien är ett återkommande ämne, både ur perspektivet medeltiden och framåt, men även hur Sovjet var en drivande kraft i Ukrainas industrialisering. Ukrainas frigörelse från Ryssland beskrivs som ett dåligt och till del olagligt beslut som togs under en period när Sovjet var svagt och korrupt, vilket gjorde att många ryssar hamnade i en annan stat. *”After the revolution, the Bolsheviks, for a number of reasons – may God judge them – added large sections of the historical South of Russia to the Republic of Ukraine.”* (Putins adress to the nation, 2014).

Nazistiska ideologier. Retoriken utgår från andra världskriget när Banderas tog hjälp av Nazityskland. Ideologiska ättlingar menar de finns kvar och har makt i den ukrainska ledningen. *” [...] the transition towards the Neanderthal and aggressive nationalism and the Nazism which have been elevated in Ukraine to the rank of national policy”* (Putins adress to the nation, 2022). Citatet kommer ur ett stycke där Putin säger att väst såg på medan demonstranter blev utsatta för folkmord för att de motsatte sig den ukrainska nazismen.

Illegalt våld. Ukraina använder illegalt våld mot sina medborgare för att kuva meningsmotståndare. Våldet används i Luhansk och Donetsk som ett medel att bekämpa separatisterna. Retoriken beskriver allt från misshandel av demonstranter, mord på meningsmotståndare och nyttjandet av terrororganisationer på utbrytarstaternas territorium. *”The killing of civilians, the blockade, the abuse of people, including children, women and the elderly, continues unabated.”* (Putins adress to the nation, 2022).

Korruption. Ukraina är korrupt och en instabil stat där ledningen tar från folket för egen vinning. Ledningen agerar i egenintresse och låter infrastruktur förfalla. Landet styrs även av USA och låter dem och väst agera i Ukraina med militär. De styr agendor i den politiska ledningen samt styr rättsväsendet. *”Corruption, which is certainly a challenge and a problem for many countries, including Russia, has gone beyond the usual scope in Ukraine. It has literally permeated and corroded Ukrainian statehood, the entire system, and all branches of power”* (Putins adress to the nation, 2022).

Väst bryter mot internationell rätt. väst och USA agerar inte efter de internationella lagar eller bilaterala överenskommelser som upprättats. väst aktivt agerar mot Rysslands intressen

med medel som är olagliga och sedan bestraffar Ryssland när Ryssland agerar enligt internationell lag på samma sätt som väst gjort. *"Our western partners, led by the United States of America, prefer not to be guided by international law in their practical policies, but by the rule of the gun."* (Putins adress till nationen, 2014).

Separatisternas rätt till självbestämmande. Ryssland menar att de folkomröstningar som genomfördes var legitima och de skall respekteras, Vill de därefter ansluta till Ryssland skall det också respekteras. Varken väst eller ett korrupt Ukraina kan stoppa deras laga rätt till att bli självbestämmande. Putin säger gällande utbrytarrepublikerna *"The referendum was fair and transparent, and the people of Crimea clearly and convincingly expressed their will and stated that they want to be with Russia."* (Putins adress till nationen, 2014).

4.4 Skillnader i kodning

Vid jämförelse av första kodningen och dubbelkodningen framträdde några kodningar som skiljde sig. I stort var kodningen överensstämmande men de teman som kodades olika kommer här presenteras.

Ur talet 18 mars 2014 i kontexten av utbrytarrepublikerna i Luhansk och Donetsk genomfört samma legitima resa mot självbestämmande som Kosovoalbanerna, men att Luhansk och Donetsk inte ses som legitima stater av USA. Citatet *"[...] things that [Kosovo Albanians] were permitted to do, Russians, Ukrainians and Crimean Tatars in Crimea are not allowed. Again, one wonders why."* (Putins adress till nationen, 2014) Tillskrevs både temat "Russofobi" och "Separatisternas rätt till självbestämmande". Citatet bygger på att det görs skillnad på etniciteters rättigheter till självbestämmande från väst, och att det är ryska eller ryssvänliga etniciteter som särbehandlas vilket insinuerar russofobi. Båda teman bedöms vara förekommande i meningen. I talet den 21 februari 2022 sa Putin *"[...] Khrushchev took Crimea away from Russia for some reason and gave it to Ukraine"* (Putins adress till nationen, 2022). Detta kodades som "Ukraina tillhör Ryssland historiskt" samt "Dåliga beslut av tidigare administrationer". Meningen innehåller inslag av båda underteman, dels att "Khrushchev av någon anledning" vilket insinuerar att beslutet var konstigt eller felaktigt. Därefter fortsätter meningen "gav Krim till Ukraina", vilket menar att delar av ryskt territorium nu tillfördes Ukraina. Kodningen har således blivit inkonsekvent av meningens dubbla budskap. Meningen som följer sades i kontexten till Natos östliga expansion *"Of course, they are going to behave in the same way in the future, following a well-known proverb: The dog bark but the caravan goes on. Let me say right away – we do not accept this behaviour and will never accept it"* (Putins adress till nationen, 2022). Detta kodades under

både under ”Hotet från Nato” och ”Hot om åtgärd”, Huvudkategorin är samma men skillnaden i kodning ligger i att det är två teman i samma mening men att under kodningen har olika prioritering på teman uppstått. Bedömningen gjordes att ”hot om åtgärd” är det gällande undertemat då uppföljningen till citatet var att de alltid förespråkade diplomatiska lösningar samt att det som sades innan citatet kodats som ”Hotet från Nato”.

4.5 Makt

Temat i talen som tydligast representerar mjuk makt finns i den första huvudkategorin ”Ryssland som god aktör”.

Ryssland som god aktör	Kollektiv identitet
	Moralisk plikt och vilja att stödja
	Ryska folkets vilja är primärt
	Dåliga beslut av tidigare administrationer

Tabell 2: *Ryssland som god aktör*

Genom President Putins tal förmedlas en bild av samhörighet. Att Ryssland ser folket i Ukraina som vilseledda och minoritetsgrupperna inom Ukraina som utsatta. Genom att framhålla den ryska staten som en god, välvillig och pålitlig aktör som inte står bakom de tidigare administrationernas ogenomtänkta eller korrupta beslut som orsakat stort lidande skapas denna bild av samhörighet. Fokuset på den historiska kontexten här ser till den kollektiva identiteten, vi hör ihop och ska agera för att stödja befolkningen och deras vilja, dels genom utbrytarstaternas mål att bli självständiga.

Sett historiskt till den orangea revolutionen 2004 fanns en delad uppfattning huruvida Ukraina skulle närma sig väst eller Ryssland. Här kan framförallt talet 2014 ses som ett försök att återetablera en attraktion mot Ryssland genom att försöka övertala den ukrainska befolkningen och ledningen att Ryssland var den bättre alliansen vilket de stärker med huvudtemat ”Delegitimering av andra stater”.

Delegitimering av andra stater	Ukraina tillhör Ryssland historiskt
	Nazistiska ideologier
	Illegalt våld
	Korruption
	Väst bryter mot internationell rätt
	Separatisternas rätt till självbestämmande

Tabell 3: *Delegitimering av andra stater*

Som Nye och Welsh påpekar behöver inte mjuk makt vara etiskt (Nye & Welsh, 2011, s. 44). Genom en retorik där å ena sidan Ryssland framställer sig som god aktör, men å andra sidan delegitimerar andra aktörer kan de vinna berättelsen, eller ”hearts and minds” (Nye & Welsh, 2011, s. 45). Genom att driva en retorik av att andra aktörer både i och utanför Ukraina bryter mot internationella lagar och att korruption råder framställs en bild av två möjliga vägval. Det första är att Ukraina närmar sig ett dekadent väst där korruption och nazism frodas. Eller det andra vägvalet att närma sig ett välmenande Ryssland som förstår folkets behov genom den historiska anknytningen, samt att Ryssland utger sig för att vara en tillförlitlig och attraktiv handelspartner.

Den hårda makten finns också representerad under huvudtemat delegitimering av andra stater. Ryssland har även under Sovjets försvagning och sedermera fall fått acceptera att Ukraina tagit historiskt ryska territorier och att Ukraina inte är en legitim stat i sin nuvarande form. Det redogörs för brott mot handelsavtal, korruption, illegalt våld och nazistiska ideologier vilket ställs mot en tvetydighet av att något bör göras åt det vilket kan tolkas som ett hot (Nye & Welsh, 2011, s. 33). Rysslands fortsatta stöd genom handel och det stora antalet ukrainska medborgare som arbetar i Ryssland ger uttryck för auktoritet över Ukraina. De lyfter dessa aspekter av vad Ryssland ger och tillför den ukrainska ekonomin, vilket belyser en beroende ställning som Ryssland kan ta bort om Ukraina inte agerar på ett önskvärt sätt (Nye & Welsh, 2011, s. 14). Här blir den historiska kontexten viktig då Ryssland 2012 avbröt sitt stöd för Ukraina som svar på den regering som tillsattes. Detta är indikator på att ekonomiska medel är ett verktyg Ryssland använder för att få sin vilja igenom. Det huvudtema som gav tydligast indikator på hård makt var ”Hotet mot Ryssland”

Hotet mot Ryssland	Rysslands rättigheter måste accepteras
	Hot om åtgärder
	Russofobi
	Hotet från väst och Nato

Tabell 4: Hotet mot Ryssland

Detta tema var både tydligast men samtidigt mest tvetydig då den till stor del bygger på vaghet. Det var en retorik som till stor del byggde på en fiendlighet utifrån. Ryska minoriteter som utsätts för särbehandling, den ryska kulturen utsätts för utrotning och ett militärt hot från

väst och Nato. Detta yttre hot mot den ryska staten och det ryska kollektivet eller ”Den ryska världen” besvaras med vaga hot som manifesteras av metaforer som ”spänna en fjäder”, retoriska frågor som ”hur länge kan vi bara se på?” eller ställningstagande i form av ”vi kan inte acceptera det längre”. Resonemanget bygger på ospecificerade hot om åtgärder både mot Ukraina och andra aktörer. Detta är ett försök att påverka andra aktörer att agera för att undvika en negativ effekt, den negativa effekten är dock inte tillskriven en exakt åtgärd men än dock uttalad (Nye, 2011, ss. 18–19).

Gällande smart makt har det funnits både teman av försök till attraktion och auktoritära retoriken i källmaterialet. Det har använts både mjuk makt i form av Ryssland som god aktör men samtidigt hård makt som riktat sig mot flera utomstående aktörer utöver Ukraina med de tvetydiga hoten om åtgärd. Det faktum att analysen har funnit belägg för förekomsten av teman som kan härledas till både hård och mjuk makt i källmaterialet gör att smart makt kan ses som tillämpad i den ryska retoriken.

4.6 Legitimitet

Genom Goddard och Krebs fyra processer för legitimitet finns en tydlig liknelse att dra till de teman och underteman som analysen producerade vilket kommer presenteras här (Goddard & Krebs, 2015, ss. 9-12).

Att definiera nationens intressen. Talen presenterar ryska nationella intressen utifrån att det ryska folket, de ryska minoriteterna och Ryssland är utsatta. Genom att Putin deklarerar att folkomröstningar har genomförts i utbrytarstaterna med överväldigande majoritet för utbrytarrepublikernas önskan att sälla sig till Ryssland och den ryska befolkningens önskan att stödja dem så presenterar han det som ett nationellt intresse. Putin förmedlar en bild av att han agerar med den ryska statens skyldighet som god aktör samt med det ryska folkets stöd. Genom att spegla den storstrategiska agendan som ett nationellt intresse undviker han att ses som att han agerar i egenintresse.

Identifiera hot. Huvudtemat ”Hotet mot Ryssland” är genomgående i de båda talen. Retoriken i talet 2022 är dock mer alarmistiskt till sin natur gällande risken för förbekämpning från Nato riktat mot ryskt territorium. Samt de hot som väst och Natos östliga militära expansion har inneburit. Hoten mot Ryssland är mångfacetterad i talen, Det är både ett militärt hot och ett hot mot den ryska kulturen som har vuxit med växande russofobi i väst. Det byggs således en bild av att andra aktörer och stater är illa sinnade mot Ryssland.

Val av åtgärder. Åtgärderna är tvetydigt framställda i talen, men retoriken om både det militära hotet och särbehandlingen av ryska medborgare och minoriteter har med den historiska kontexten följts av militära operationer vilket vi såg i Georgien (Gelukashvili, 2018). Således är militära åtgärder utöver ekonomiska påtryckningar ett redskap som har använts. Det uttalas inga direkta åtgärder men de åtgärder som har använts i liknande situationer med liknande retorik kan det ses som legitima åtgärder för den ryska staten som aktör då grunden för det finns enligt rysk sedvänja.

Mobilisera befolkningen och resurser. Det har framförts ett nationellt intresse av att skydda den ryska världen ” Russkyi Mir” genom att betona hur dåligt ryska minoriteter har behandlats i Ukraina. Retoriken om hur rysk kultur har utsatts för angrepp samt hur historiskt ryska territorier har tagits liknar hur Ryssland bedrev retoriken mot Georgien (Gelukashvili, 2018, ss. 418-419). Därefter har externa hot identifierats, den nazistiska ledningen i Ukraina och de illvilliga västmakterna har blivit ett allt större hot mot Ryssland och dess folk. Åtgärder har motiverats som moraliskt försvarbara och som en reaktion på andra aktörers aktioner för att skydda befolkning och minoriteter snarare än ryska storstrategier. Avslutningsvis har folkets vilja lagts fram som den högsta auktoriteten för den storstrategiska policyn. Invasionen av Ukraina har skridit till verket och därmed har resurser och befolkning till del lyckats mobiliseras.

4.7 Skillnader i talen

4.7.1 Putins tal 18 mars 2014

Talet utfördes i samband med perioden då Donetsk och Luhansk utbrytarstater deklarerade sig självständiga från Ukraina. Inför självständighetsförklaringen hade oidentifierade militära enheter anlant till regionen och Ryssland dementerade sitt aktiva deltagande med militär. Således var talets retorik inte primärt för att skapa legitimeringsgrunder för den ryska statens aktiva deltagande i Ukraina vid tillfället. Med de fyra processerna av legitimering kan vi se *att definiera nationens intressen* har varit en del av retorikens funktion. Det nationella intresset har framhävts genom ett tydligt fokus på utbrytarrepublikernas rätt till självbestämmande ligger till grund för den historiska kontexten som bygger på att Ukraina tillhör Ryssland historiskt. Ryssland ser moraliska skyldigheter att hjälpa utbrytarrepublikerna och Putin hänvisar till folkets vilja och folkomröstningen på Krim som att det ryska folket står bakom den moraliska plikten att stödja befolkningen i östra Ukraina och utbrytarrepublikerna.

Även den andra delen av legitimeringsprocessen tar sig i uttryck i det första talet, *att identifiera hot*. Att hotet mot både utbrytarrepublikerna, de ryska minoriteterna och Ryssland

beskrivs som en förtäckt handling där dolda avtal militariserar Ukraina och Östeuropa. Väst, USA och militäralliansen Nato beskrivs som aggressiva aktörer utan respekt för internationell lag och att aggressionerna beskrivs till stor del som russofobi. Med kontexten av att inga militära handlingar har skett i detta läge så har de två sista delarna av processen *val av åtgärder* samt *mobilisering av befolkning och resurser* inte haft en framträdande roll i talet. Däremot har retoriken mot främst Ukraina kunnat beskrivas ur maktteorin. Genom ett fokus på att med makt försöka påverka den ukrainska befolkningen och ledningen för att uppnå sina mål. Ser vi dessa icke officiella militära ageranden som en del av ytterligheten av hård makt som genomförs parallellt med retoriska mjuk makt temat Ryssland som god aktör så har vi ett fall där smartmakt har försökt nyttjas för att nå de politiska målen.

4.7.2 Putins tal 22 februari 2022

Talet hölls mindre än två dygn innan Ryssland inledde invasionen av Ukraina den 24 februari, Ryssland öppet förflyttade trupp in i Ukraina för att genomföra en militär special operation, således skiljer detta tal sig från det föregående genom att det fanns ett officiellt agerande från den ryska staten således finns behovet av att skapa legitimeringsgrund för det politiska beslutet. Det första talet har en kunskapslucka där det inte är känt infall invasionen 2022 redan var planerad vilket öppnar upp för i huvudsak två frågor: Är avsaknaden av alla legitimeringsprocessens fyra delar för att processen var ännu i tidigt skede eller har legitimeringsgrunderna kommit i ett senare skede? Oavsett så har retoriken i det andra talet utvecklats till att fylla de fyra delarna av legitimeringsprocessen tills invasionen inleddes och den maktutövande funktionen i maktteorin har övergått till att bli mer tvingande hård makt.

Talet inleds med att Putin berättar hur Ukraina som stat uppkom under Lenins Sovjet och beskriver den kollektiva identiteten som förbinder Ryssland och Ukraina. Han delegitimerar de beslut som ledde till Ukrainas självständighet och samtidigt hävdar att Ukraina inte är en fungerande stat som är både korrupt och bär på det nazistiska arvet sedan Bandera. I denna inledning av talet framhålls dels den kollektiva identiteten likt i första talet, dels hur Ukraina inte fungerar som stat med farliga ideologier. Putin beskriver därefter hur korruption har tagit över den ukrainska ledningen och illegalt våld har använts mot meningsmotståndare. Den frodande nazismen och russofobin som blomstrat i korruptionens spår har lämnat befolkningen utnyttjad och utrensning av den ryska kulturen och den ryska minoriteten har blivit mer våldsamt.

Retoriken har i stort upphört försöka utöva attraktionsmakt samt att talets retorik belyser våldet mot de ryska minoriteterna vilket tyder på att talet riktar sig mot den egna befolkningen

snarare än en utomstående publik. Här har dels *ett nationellt intresse* definierats dels ett *identifierat hot* mot den ryska världen och den ryska befolkningen. Till skillnad från det första talet så har de yttre hoten ytterligare beskrivits i retoriken genom att Ukraina sägs tillverka kärnvapen och Nato kryper in mot den ryska gränsen men nyare och dödligare vapensystem. Ryssland är således omringat av de aggressiva staterna i väst och Nato, ett preventivt anfall från dessa kan inte uteslutas. Den tredje delen av processen för att skapa legitimering *val av åtgärder* har i detta tal direkt uttalats. Det har kommit till den punkt där Ryssland, med folkets stöd, inte längre kan se på utan behöver agera för att skydda utbrytarrepublikerna och den egna statens intressen. Mobilisering av resurser har redan skett till del men detta kan ses som en legitimeringsgrund för invasionens långvariga resursallokering. Detta senare tal i direkt anslutning till den officiella militära aktionen i Ukraina var mer riktad mot den egna befolkningen för att skapa legitimeringsgrund snarare än att med retorik påverka andra stater, där har retorikens funktion som mest skiljt sig mellan talen.

5. Avslutning

5.1 Slutsatser

5.1.1 Sammanfattning och svar på forskningsfrågorna

Uppsatsens syfte var att beskriva hur den ryska retoriken kan förstås som ett maktmedel genom en kvalitativ innehållsanalys av President Putins tal. Genom att tematisera talen med en tematisk innehållsanalys kunde teman framställas i talen som därefter analyserades med makt- och legitimitetsteori, detta för att besvara forskningsfrågorna: ”Hur framträder den ryska legitimitetsgrunden i Putins tal till nationen?” Samt ”Hur kan Putins tal förklaras utifrån makt- och legitimitetsteori?”

Talen skiljde sig åt på det sättet att det första talet hade ett större fokus på Ryssland som god aktör vilket i analysen kopplades mot den mjuka makten. Detta kan ställas i kontrast till att legitimering mot den egna befolkningen var av mindre behov och ett försök att vinna berättelsen och presentera en attraktionskraft var ett större behov. Det andra talet där en storstrategisk agenda behövde legitimeras hos den egna befolkningen var skapandet av legitimeringsgrund en större faktor. legitimeringsgrunden bedömdes vara att skapa en föreställning hos den egna befolkningen om att Ryssland måste agera för att freda sig själv, sin intressesfär och skapa legitimitet för att mobilisera det stöd storstrategin kräver långsiktigt. Båda talen innehöll teman som kan kopplas till maktteori och legitimitetsteori, men talet 2022 var fullständigt i relation till legitimitetsteorins fyra processer med ett större fokus på att beskriva yttre hot och behovet av att möta det. Således kan vi förstå retoriken i talen och den effekt som talen har för avsikt att uppnå i relation till att det är en öppen storstrategisk agenda som måste legitimeras i talet 2022. I talet 2014 fanns det ett påverkansförsök mot andra aktörer och dess befolkning där maktteorin var en bättre förklaringsmodell, den mjuka makten genom attraktionskraften och den hårda genom att tvinga andra aktörer att byta agenda för att undvika negativa handlingar. En intressant frågeställning är ifall det första talet har nyttjat smart makt genom att kombinera militära medel som uttryck för hård makt med ett försök till attraktion genom mjukmakt för att uppnå synergier mellan hård och mjukmakt. Med den tolkningen så har vikten av hur mottagaren upplever maktutövningen visat sig vara av stor betydelse och har stor inverkan på utfallet av maktutövningen.

5.1.2 Metod och teoridiskussion

Valet av en tematisk innehållsanalys fungerade väl för att få fram ett analytiskt verktyg. Faktumet att inte verktyget skapades på förhand ledde till att teman som inte var påtänkta eller konstruerade kunde uppkomma. Detta ledde till att appliceringen av teorierna blev mer intressant då de kunde appliceras på teman och underteman utan att de var skapade för att fungera. Andra typer av innehållsanalyser hade kunnat användas för att få ett annat perspektiv på talen. En textanalys av talens innehåll utan att tematisera hade kunnat förmedla ett djupare perspektiv i förhållandet mellan vad som sagts i talen och teori. Men med tematisering skulle andra tal kunna analyseras med analysverktyget för att få en bredare bas vilket skulle vara intressant ur perspektivet vidare forskning. Aspekten av tematisering gör att appliceringen av verktyget med det teoretiska ramverket kan analysera andra tal för att kunna tolka dess funktion som maktmedel eller om retoriken skapar legitimeringsgrund.

Teoriernas olika fokus där maktteorin fokuserar på maktmedel mellan aktörer och legitimitetsteorins skapande av legitimeringsgrunder gav ett förklaringsvärde som blev större än vad teorierna kunde producera enskilt. Att kunna analysera resultatet och retorikens funktion för den ryska staten som aktör då perspektivet av att retoriken kan ha olika målgrupper beroende på retorikens önskade effekt ökar förklaringsvärdet i analysen.

5.2 Vidare forskning

Förslag på vidare forskning är att antingen applicera analysverktyget på fler källmaterial för att kunna bedöma hur retorik använts över tid. Genom att applicera analysverktyget i tidsspannet från till exempel 2012 när Ryssland drog tillbaka sitt stöd från Ukraina och fram till 2022 skulle skillnaden i retoriken kunna belysas över en större tid med ett bredare källmaterial. En annan aspekt av vidare forskning skulle vara att även studera propagandans roll för att legitimera storstrategi och dess effekt på legitimering och maktutövning. Den aspekten har i denna uppsats varit utanför uppsatsens syfte att undersöka men som hade kunnat bidra med ett viktigt perspektiv till förståelsen för den ryska retoriken.

5.3 Relevans för yrkesutövningen

Relevansen för en officer är förståelsen att kunna förstå helhetsbilden vid användandet av maktmedel i hela konfliktspektrumet. Vilket gör att förståelse skapas för hur retorik kan användas dels som maktmedel, dels för att nå legitimering av storstrategiska agendor. Som en högre officer kan denna förståelse för en aktörs påverkansförsök vara en del av att tyda de storstrategiska målen hos en annan aktör.

Referenser

- Boréus, K., & Bergström, G. (2018). *Textens mening och makt* (4 uppl.). Studentlitteratur AB.
- Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder* (3 uppl.). Liber.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A., & Wägnerud, L. (2017). *Metodpraktikan - Konsten att studera samhälle, individ och marknad* (5 uppl.). Wolter Kluwer.
- Feklyunina, V. (2016). Soft power and identity: Russia, Ukraine and the 'Russian world(s)'. *European Journal of International Relations*, 22(4), 773-796.
<https://doi.org/10.1177/1354066115601200>
- Gelukashvili, I. (2018). Georgia in Russia's Discourse. *Russian Politics*(3), 396-429.
<https://doi.org/10.1163/2451-8921-00303005>
- Goddard, S. E., & Krebs, R. R. (2015). Rhetoric, Legitimation, and Grand Strategy. *Security Studies*, 24:1, 5-36. <https://doi.org/10.1080/09636412.2014.1001198>
- Jonsson, O., & Seely, R. (2015). Russian Full-Spectrum Conflict: An Appraisal after Ukraine. *The Journal of Slavic Military Studies*(28:1), 1-22.
<https://doi.org/10.1080/13518046.2015.998118>
- Kremlin.ru*. (2014, 18 mars). Hämtad 2 mars 2022.
<http://en.kremlin.ru/events/president/news/20603>
- Kremlin.ru*. (2022, 21 februari). Hämtad 25 februari 2022.
<http://en.kremlin.ru/events/president/news/67828>
- Nye, J. & Welch, D. A. (2011). *Att förstå internationella konflikter* (8 uppl.). (F. Bynander, Övers.) Essex, England: Pearson Education Limited.
- Nye, J. (2008). *The Powers to Lead*. Oxford University Press.
- Nye, J. (2011). Power and foreign policy. *Journal of Political Power*, 4(1), 9-24.
<https://doi.org/10.1080/2158379X.2011.555960>
- SFS 2003:460. *Lag om etikprövning av forskning som avser människor*.
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2003460-om-etikprovning-av-forskning-som_sfs-2003-460
- Szostek, J. (2014). Russia and the News Media in Ukraine: A Case of "Soft Power"? *East European Politics and Societies and Cultures*, 28(3), 463-486.
<https://doi.org/10.1177/0888325414537297>
- Utrikespolitiskainstitutet. (2022, 26 februari). Konflikten i Ukraina - Fördjupning. Hämtad 30 mars 2022. <https://www.ui.se/landguiden/konflikter/ukraina2/fordjupning/>
- Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningsed*.
- Weissmann, M. (2019). Understanding Power (Shift) in East Asia: The Sino-US Narrative Battle about Leadership in the South China Sea. *Asian Perspective*, 43(2), 223-248.
<https://doi.org/10.1353/apr.2019.0009>